

Adviesmemo

Onderwerp

Reactie Stuurgroep dienstverlening BghU op “Analyse aanbevelingen Bestuur BghU”

Te besluiten om

1. Kennis te nemen van de nadere uitwerking van de aanbevelingen en het advies van de stuurgroep

Inleiding/ probleemstelling

In de bestuursvergadering van 6 december 2023 is de notitie “Evaluatiegesprekken met een aantal deelnemers van het bestuur van BghU” aan de orde geweest. Op basis van die evaluatiegesprekken heeft de Keygroep een drietal aanbevelingen gedaan. Het bestuur heeft gevraagd om die aanbevelingen meer te concretiseren en tot werkvoorstellen te komen. Daartoe heeft de Keygroep de notitie “Analyse aanbevelingen Bestuur BghU” opgesteld. (zie bijlage 1).

De Stuurgroep heeft deze notitie besproken en kan de uitwerking van de thema’s risicobeheersing en communicatie onderschrijven. Dit geldt niet voor het advies m.b.t. tot het thema “Afstand”. De scenario’s zijn wat de stuurgroep betreft niet op alle criteria voldoende uitgewerkt en wellicht dat de stuurgroep daardoor ook het gegeven advies niet kan onderschrijven.

De scenario’s 1 en 4 behoeven wat de stuurgroep betreft geen verdere uitwerking, die worden niet gezien als antwoord op de vraag hoe het bestuur “dichter bij” de organisatie kan komen.

Beoogd effect

1. De uitwerking van de thema’s risicobeheersing en communicatie als zodanig in uitvoering
2. Betere bestuurlijke aansluiting op de risico’s in de dienstverlening, zónder dat er te veel ‘bestuurlijke drukte’ wordt georganiseerd.

Argumenten

1.1 *Risicomanagement verduidelijkt;*

Inzet van het hulpmiddel Tie-Bow methode geeft inzage in risico’s en maatregelen en sluit daarmee aan op uitvoering geven aan het Interne Controle plan. Het bestuur kan op hoger aggregatieniveau tijdig worden meegenomen in lopende of nieuwe risico’s en de bijbehorende maatregelen.
Zie ook het voorbeeld van Risicoregister BghU (bijlage 2).

1.2 *Communicatie eenduidig;*

Er is behoefte aan meer eenduidigheid vanuit het bestuur, ondersteund door de BghU organisatie. Met behulp van een nieuwsbrief uit te brengen, met terugkerende onderwerpen en uitgaande van twee keer per jaar, is de communicatie naar stakeholders (mn gemeenteraden en algemeen bestuur waterschap) altijd eenduidig en wordt ieder met regelmaat geïnformeerd.

2.1 *Afstand*

De gegeven (4) scenario’s kunnen invulling geven aan de kaders die zijn meegegeven: dichtbij als nodig en geen onnodige bestuurlijke (en ambtelijke) drukte.

2.1.1 *Scenario 1; huidige vorm van bestuurlijk overleg volstaat niet*

Voortzetting van de huidige vorm (4 bestuursvergaderingen, voorbereid door Regiefunctionarissen en BghU) wordt als te weinig ervaren om het gewenste effect te bereiken.

2.1.2 *Scenario 2; Algemeen bestuur en Dagelijks bestuur, waardoor ook het zijn van opdrachtnemer*

De rol van het (algemeen) bestuur is voornamelijk controlerend en kaderstellend als zijnde opdrachtgever en eigenaar. De bestuurlijke rol die de stuurgroep mist is de rol van opdrachtnemer. Dit is hoofdzakelijk een uitvoerende rol die in de huidige situatie volledig is belegd bij de ambtelijke organisatie – lees – directeur. Bestuurlijk is deze rol niet geborgd en daardoor ontstaat ook niet het bestuurlijke gesprek tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Het toevoegen van een Dagelijks bestuur is wettelijk mogelijk (Wgr) en heeft formeel het mandaat van het Algemeen bestuur maar spreekt niet namens het Algemeen bestuur. Deze toevoeging biedt het Algemeen bestuur het comfort dat een aantal weliswaar dezelfde persoon is maar dat er wel een duidelijke scheiding van rollen is.

Een nadeel van een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur is dat een aantal bestuurders dus meerdere petten op heeft. Die van opdrachtgever en opdrachtnemer en zal dus in feite zowel kaderstellend en controlerend als uitvoerend zijn.

Een ander nadeel is dit scenario meer (ambtelijke en) bestuurlijke drukte levert.

De stuurgroep heeft een voorkeur voor dit scenario onder voorbehoud van het nagaan van de hiertoe benodigde aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling conform de Wgr.

2.1.3 *Scenario 3; Bestuur en stuurgroep, wanneer extra sturing nodig*

Een stuurgroep handelt namens en met het mandaat van het (algemeen) bestuur. Deze vorm is erg geschikt als vertegenwoordiging van het bestuur in projectstructuren. Ten tijde van de ICT-aanbesteding heeft een aantal bestuurders namens het bestuur het belang van de deelnemers als opdrachtgevers en eigenaren in een stuurgroep bewaakt en daarvan verslag gedaan aan het bestuur. Momenteel wordt deze vorm ook ingezet als sturing om de dienstverlening op orde te krijgen. Deze vorm creëert nabijheid met weinig extra bestuurlijke drukte, passend binnen de beleidsarme taakuitvoering.

2.1.4 *Scenario 4; Commissies of portefeuillehouders*

Voor dit scenario wordt reguliere inzet van bestuurders gevraagd en vraagt om meer bestuurlijke drukte.

Kanttekeningen

Meer waardetoevoeging Regielijn

Eén aspect waar aan voorbij is gegaan en waar de stuurgroep wel op wil ingaan, is de rol van de regiefunctionarissen en het Regievoerdersoverleg (RVO). Het genoemde nadeel bij scenario 2 wat gaat over de P&C cyclus (het niet kunnen voldoen aan termijnen) hangt naar mening van de stuurgroep samen met de huidige rolname van de regielijn. De aanbeveling van de stuurgroep is om niet alleen de bestuurlijke rollen aan te passen maar ook de rol van de Regielijn opnieuw te bezien. Zowel de deelnemers als BghU zelf zijn niet geholpen met een extra bestuurlijke rol die de RVO nu soms lijkt in te nemen. Idealiter worden de uiterst waardevolle competenties van de individuele RVO-leden benut om BghU te helpen bij een efficiënte uitvoering van de opgedragen werkzaamheden. De stuurgroep adviseert het bestuur dan ook aan het RVO te vragen om samen met BghU voorstellen uit te werken hoe de waardetoevoeging vanuit het RVO kan worden ingevuld. Mogelijk vraagt dit om verfijning van de communicatiestructuur, zoals afgesproken in het Uitvoeringsprotocol.

Resumé de drie rollen:

De organisatie levert haar bijdrage door het inlopen op de achterstanden, het bieden van betere rapportages en de interne beheersing in te richten.

De regielijn kan beter benut worden door de samenwerking te versterken, door met regelmaat af te stemmen over ontwikkelingen in de bedrijfsvoering, de voortgang en evaluatie van de dienstverlening, de voorbereiding van bestuurlijke bijeenkomsten en wederzijdse informatie-uitwisseling.

Het bestuur voert op basis van de voorliggende informatie het verkennend gesprek en neemt kennis van de voorkeur van de stuurgroep. Het bestuur heeft de keuze om te voorzien in (extern) juridisch advies en zolang nodig kan de stuurgroep voortgezet worden.

De verwachting is dat juist door het intensiveren van de contacten en genoemde acties het bestuur dichterbij de organisatie wordt georganiseerd.

Financiën

nvt

Risico's

nvt

Zienswijze (ja/nee)

nvt

Communicatie

nvt

Vervolg

1. In vervolg op het advies van de stuurgroep nagaan wat de gevolgen zijn voor de GR als gekozen wordt voor een AB-DB constructie. (rol raden, formatie DB, bevoegdheden verdeling, ambtelijke organisatie, benodigde tijdlijn, advieskosten etc.). Vanwege de vervolgens te houden zienswijze procedure is de verwachting dat daar een jaar voor nodig is. Wanneer gekozen wordt voor deze constructie is de stuurgroep bereid tot voortzetting zolang nodig is. Wetende dat in 2026 gemeentelijke verkiezingen worden gehouden en er vele wisselingen in het bestuur kunnen plaats vinden is het advies om dan de AB-DB constructie met de volgende bestuursperiode in te laten gaan.
2. In de opvolgende bestuursvergadering over de invulling te besluiten om het bestuur dichterbij de organisatie te organiseren.

Bijlage

1. Analyse aanbevelingen Bestuur BghU
2. Voorbeeld Risicoregister BghU